

1 Mit jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?

A végrehajtás (a fogalom a kényszerrel történő végrehajtásra utal, hiszen az adós kötelezettségeinek önkéntes teljesítése nem igényel eljárást) körébe tartozik minden olyan eljárás, amely lehetővé teszi az adós rákényszerítését arra, hogy valamely végrehajtható jogcímen fennálló kötelezettségét teljesítse. Végrehajtható jogcímenek minősülnek elsősorban a végrehajtható (francia vagy külföldi) bírósági határozatok és a végrehajtható közjegyzői okiratok (lásd a lenti 2. pontot). A francia jogban ezek a jogcímek háromféle kötelezettséget róhatnak az adósra: fizetés, valaminek a megtétele vagy attól való tartózkodás, vagy valaminek az átadása illetve visszaadása.

Végrehajtást csak az adós vagyonaára lehet folytatni; személyekkel szembeni végrehajtás nem létezik. Ez például azt jelenti, hogy az adósokat nem lehet kizárólag azért bebörtönözni, mert nem fizették meg a tartozásukat. Bizonyos kötelezettségek (tartási kötelezettségek) teljesítésének megtagadása azonban bűncselekménynek minősül, és az adóssal szemben büntetőeljárást és szabadságvesztés-büntetést eredményezhet. Ugyanez vonatkozik az adós család csődjére is.

A fizetési kötelezettség az adós tulajdonában lévő pénzüsszegek, ingóságok vagy ingatlanvagyon zárolása útján érvényesíthető. Ha a zárolás pénzüsszegre vonatkozik, a zárolt összeget továbbutalják a hitelezőnek (például bankszámla zárlata esetén). Ha a zárolás az adós ingó vagy ingatlan vagyontárgyára vonatkozik, a zárolás a vagyontárgy kötelező értékesítését eredményezi, és az eladásból befolyó bevétel – követelése erejéig – a hitelezőt illeti.

Az átadásra vagy visszaadásra vonatkozó kötelezettség a vagyontárgy jellegétől függően változik. Ingó dolog esetén a vagyontárgy zárlat útján lefoglalásra kerül a jogos tulajdonosnak történő visszaadás céljából. Ingatlan esetén annak birtokát az azt elfoglaló kilakoltatása útján adják vissza a tulajdonosnak. Mivel tilos kényszerrel alkalmazni annak érdekében, hogy egy adott személy megtegyen valamilyen cselekményt, illetve hogy tartózkodjon annak megtételétől, pénzbírságot megállapító bírósági ítélet beszerzésével ösztönzik az adóst e kötelezettségek teljesítésére. A bírság összege az a pénzüsszeg, amelyet az adósnak meg kell fizetnie, ha nem teljesíti kötelezettségeit. A fizetendő összeget a teljesítés elmulasztásának időtartamával arányosan állapítják meg (tevési kötelezettség esetén), a cselekvéstől való tartózkodásra irányuló kötelezettség megszegése esetén pedig a jogsértések száma alapján. Mivel a fizetési kötelezettség és valaminek az átadására vagy visszaadására vonatkozó kötelezettség valaminek a megtételére irányuló kötelezettségként is értelmezhető, az egyéb végrehajtási intézkedéseken felül pénzbírságot is ki lehet szabni.

Azt is meg kell jegyezni, hogy főszabály szerint csak a végrehajtható jogcím által alapított kötelezettségek képezhetik végrehajtási intézkedések tárgyát.

2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?

A bírósági végrehajtók kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek a végrehajtás lefolytatására. A bírósági végrehajtók olyan állami és minisztériumi tisztviselők, akiket az igazságügyi miniszter nevez ki, és akik esetében a miniszter ellenőrzi, hogy feladataikat a szigorú etikai szabályoknak megfelelően látják-e el. A bírósági végrehajtók a szolgáltatásukért díjazásban részesülnek (lásd a lenti 3. pontot). A végrehajtási intézkedések költségeit a hitelező fizeti, az adós utólagos megtérítési kötelezettségével.

Amennyiben a keresetet bíróság elé kell terjeszteni, a hatáskörrel rendelkező bíró főszabály szerint a végrehajtási bíró, aki az általános hatáskörű bíróság (*tribunal judiciaire*) szakosodott bírója.

Végül, bár a biztosítási intézkedéseket főszabály szerint a végrehajtási bíró engedélyezi, azokat kivételesen a kereskedelmi bíróság (*tribunal de commerce*) elnöke is engedélyezheti, amennyiben azok célja a kereskedelmi bíróság hatáskörébe tartozó követelés biztosítása.

Nem szükséges ügyvéd igénybevétele annak érdekében, hogy a bírósági végrehajtási tisztviselőt (*commissaire de justice*) (korábban bírósági végrehajtó – *huissier de justice*) kötelező végrehajtási intézkedés kezdeményezését kérje.

Ingatlan zárolására irányuló eljárás esetén az eljárás teljes tartalma alatt kötelező az ügyvédi képviselést. Kivételes esetben az adós ügyvéd közreműködése nélkül engedélyt kérhet a végrehajtási bírótól arra, hogy ingatlanát saját maga értékesítse.

Egyéb eljárásokban az ügyvédi képviselést főszabály szerint kötelező, kivéve, ha a megtámadott végrehajtási intézkedés 10 000 eurónál kisebb összegű követelésre vonatkozik. Utóbbi esetben a felek személyesen is megjelenhetnek, vagy kérhetik a következő személyek segítségét, akiket a képviselőjük ellátására is felkérhetnek: ügyvéd, a házastársuk, az élettársuk, olyan személy, akivel bejegyzett élettársi kapcsolatban élnek, egyenes ági rokonaik, oldalági rokonaik harmadfokig bezárólag, valamint a személyes beosztottjaik, illetve vállalkozásuk alkalmazottjai.

3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?

3.1 Az eljárás

A Franciaországban elismert végrehajtható jogcímek jegyzékét a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvény (*Code des procédures civiles d'exécution*) L. 111-3. cikke tartalmazza. Ezek a következők:

a rendes bíróságok vagy a közigazgatási bíróságok jogi kötőerővel bíró határozatai és az e bíróságok által végrehajthatóvá nyilvánított egyezségek; a végrehajtást felfüggesztő hatályú, fellebbezéssel meg nem támadható határozattal végrehajthatóvá nyilvánított külföldi intézkedések és ítéletek, valamint választottbírósági ítéletek, az uniós jog rendelkezéseinek sérelme nélkül;

az Egységes Szabadalmi Bíróság által hozott határozatok;

hivatalos egyezség kivonatai a bíró és a felek aláírásával ellátva;

végrehajtási felhatalmazást tartalmazó közjegyzői aktusok;

az a megállapodás, amely révén a házastársak a polgári törvénykönyv (*Code civil*) 229-1. cikkében meghatározott feltételekkel összhangban ügyvéd által ellenjegyzett magánokirat útján kölcsönösen hozzájárulnak a házasság felbontásához;

a bírósági végrehajtási tisztviselő által csekk meg nem fizetése, illetve a hitelező és az adós közötti, a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvény L. 125-1. cikkében meghatározott feltételek szerinti megállapodás esetén kiállított jogcím;

közjogi jogi személy által kiállított és a jogszabályokban kifejezetten ilyenként megjelölt jogcímek, vagy olyan határozatok, amelyek a jogszabályok alapján a bírósági ítélettel azonos joghatással bírnak;

közvetítés, békéltetés vagy részvételi eljárás eredményeként létrejött megállapodást rögzítő egyezségek és dokumentumok, ha azokat a felek ügyvédei ellenjegyezték, és az illetékes bíróság hivatala jóváhagyta.

A rendes bíróságok határozatai végrehajthatók, tehát lehetővé tehetik a kötelező végrehajtási intézkedések kezdeményezését, ha nem képezik a végrehajtást felfüggesztő intézkedés (azaz fellebbezés vagy kifogás) tárgyát, ha az ideiglenes végrehajtás kötelező (főszabály szerint az elsőfokú határozatok esetében), vagy ha a bíró elrendelte az általa hozott határozat ideiglenes végrehajtását. A közigazgatási bíróságok határozatai akkor is végrehajthatók, ha fellebbezés tárgyát képezik.

Engedélyezett végrehajtási intézkedések:

Aki végrehajtható jogcímmel rendelkezik, főszabály szerint a bíróság előzetes engedélye nélkül kezdeményezheti a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvényben foglalt valamennyi végrehajtási intézkedést. Ez alól kivételt képez az alábbi két végrehajtási eljárás, amelyek csak előzetes bírói engedéllyel indíthatók meg:

munkából származó jövedelem zárolása, amelyhez az adós vagy – ha az adós külföldön él, vagy nincs ismert állandó lakóhelye – a harmadik fél adós lakóhelye szerint illetékes végrehajtási bíróság engedélye szükséges;

ingatlan zárolása, amelyet az ingatlan helye szerint illetékes végrehajtási bíróság folytat le.

Ezen kívül valamely lakóhelyen történő, 535 eurónál alacsonyabb összegű zároláshoz szintén a végrehajtási bíró előzetes engedélye szükséges.

A polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvényben foglalt végrehajtási intézkedések a vagyon jellegétől függően (ingatlan, ingó vagyon, készpénz stb., lásd a 4.2 pontot) különbözőek lehetnek. A végrehajtási intézkedéseket azonban minden esetben a követelés behajtásához szükséges intézkedésekre kell korlátozni, és azok megválasztása nem lehet visszaélészerű.

Azon elvtől eltérve, hogy a végrehajtási intézkedéseket csak végrehajtható jogcím alapján lehet kezdeményezni, megelőző intézkedéseket már a végrehajtható jogcím kibocsátása előtt lehet alkalmazni. Ezek lehetővé teszik a hitelező számára, hogy a végrehajtható jogcím megszerzéséig megvédje jogait.

Biztosítási intézkedés a letiltás és a bírósági zálogjog. Ezeket a bíró engedélyezi, amennyiben a kérelmező követelése elvben megalapozottnak tűnik, és a kérelmező bizonyítja azokat a körülményeket, amelyek valószínűsíthetően veszélyeztethetik a követelés behajtását. Nincs szükség előzetes bírói engedélyre, ha a hitelező olyan ítélettel rendelkezik, amely még nem végrehajtható. Az ilyen feltételek mellett hozott intézkedések azonban hatályukat veszítik, ha azokról a végrehajtó nem értesíti az adóst haladéktalanul, valamint ha a hitelező nem indított eljárást annak érdekében, hogy a bíróság érdemben határozzon a követelése jóváhagyásáról.

A végrehajtási intézkedések foganatosításának időpontja:

Végrehajtási intézkedéseket csak 6:00 óra és 21:00 óra között lehet foganatosítani, vasárnap és munkaszüneti napokon pedig csak akkor, ha azt a végrehajtási bíró előzetesen engedélyezte.

A végrehajtási intézkedések költsége:

A bírósági végrehajtási tisztviselőket szolgáltatóikért díj illeti meg. A végrehajtási intézkedések költségeit a hitelező viseli, az adós utólagos – a tartozáson felüli – megtérítési kötelezettségével. A hitelező azonban maga viseli e költségek egy részét.

A végrehajtók díjazását a 2016. február 26-i 2016-230. sz. elnöki rendelet és egy másik 2016. február 26-i rendelet szabályozza, amely megállapítja az egyes végrehajtási intézkedések esetén fizetendő illetékeket. Ez az illetéktáblázat elsősorban a következőket tartalmazza:

minden intézkedés esetében egy rögzített díjat, amelynek összegét a rendelet határozza meg; – ezt a rögzített összeget a követelés összege alapján meg kell szorozni 0,5-tel (legfeljebb 128 euró összegű követelés esetén), 1-gyel (legalább 128 euró és legfeljebb 1280 euró összegű követelés esetén) vagy 2-vel (1280 eurót meghaladó összegű követelés esetén);

az eljárás megindításáért fizetendő illetéket, amelyet végrehajtható jogcímenként csak egyszer lehet kiszabni; az illeték összege 4,29 euró, ha a követelés összege nem éri el a 76 eurót; ezen összeg felett az illeték a követelés összegével arányosan nő, de legfeljebb 268,13 euró lehet;

egy behajtási díjat; ez egy mozgó skála szerint alakuló arányos összeg, amelyet a bírósági végrehajtási tisztviselő csak akkor számít fel, ha a követelést részben vagy egészben behajtotta; a hitelező minden esetben köteles viselni a fenti díjak egy részét (a kereskedelmi törvénykönyv (*Code de commerce*) A. 444-32. cikke);

ügvyiteli díjakat; a bírósági végrehajtási tisztviselő az adós által befizetett törlesztőrészletenként 6,37 euró díjat számít fel, kivéve a tartozás fennmaradó részét, amely után nem jogosult ezt az összeget felszámítani; ezek a díjak egy adott ügyben nem haladhatják meg a 32,74 eurót;

7,67 euró összegű utazási költséget (kizárólag elektronikus úton történő értesítés esetén 8,80 eurót);

hozzáadottérték-adót (20 %);

bizonyos kivételektől eltekintve 14,89 euró összegű átalányadót (2017. január 1-jei helyzet), amelyet a bírósági végrehajtási tisztviselők fizetnek meg az államnak;

postaköltséget olyan küldemények esetén, amelyekre kötelező eljárási alakiságok vonatkoznak;

lakatos-, költöztető-, garázs- és bútortárolási költségeket (számla alapján).

Egy 10 000 euró összegű behajtott követelés esetén például a végrehajtási intézkedések minimális költségei a következőképpen alakulnak:

bankszámla zárolása: 129,64 euró adókkal együtt (rögzített költség, utazási költségek és átalányadó);

ingó dolog zárolása vagy értékesítése: 114,21 euró adókkal együtt (rögzített költség, utazási költségek és átalányadó);

jármű lefoglalása, a prefektúránál történő bejelentéssel: 124,50 euró adókkal együtt (rögzített költség, utazási költségek és átalányadó);

ingatlan lefoglalásával járó fizetési felszólítás: 178,55 euró adókkal együtt (rögzített költség, utazási költségek és átalányadó).

E rögzített díjakon felül arányosított díjak is fizetendők, amelyek a teljes követelés tekintetében 707,52 eurót tesznek ki adókkal együtt, amelyből az adósnak 118,46 eurót, a hitelezőnek pedig 589,06 eurót kell megfizetnie.

3.2 A főbb feltételek

A végrehajtható okirat alapján történő végrehajtáshoz főszabály szerint nincs szükség bírósági határozatra (lásd a fenti 3.1. pontot).

A végrehajtható jogcímmel nem rendelkező hitelezők bizonyos feltételek teljesülése esetén biztosítási intézkedéseket kezdeményezhetnek (lásd a fenti 3.1. pontot).

4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege

4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?

Főszabály szerint az adós valamennyi vagyontárgyára foganatosítható végrehajtási intézkedés.

A törvény azonban tartalmaz kivételeket, mivel bizonyos vagyontárgyak nem zárolhatók. Ez különösen a következőkre vonatkozik:

a létfenntartáshoz szükséges összegek; így például nem lehet zárolni egy adott személy teljes munkabérért, mivel a mindennapi szükségleteinek fedezésére szolgáló összeg meg kell hogy maradjon a számára; ez az összeg évente kerül meghatározásra, aminek során figyelembe kell venni a munkával szerzett jövedelem összegét és az eltartottak számát;

az adós mindennapi életéhez és munkájához szükséges ingóságok; ezek az ingóságok főszabály szerint csak a vételáruk fedezésére, vagy abban az esetben zárolhatók, ha jelentős értékűek; ezen ingóságok jegyzékét a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvény R. 112-2. cikke tartalmazza; például nem foglalható le az adós ágya vagy az asztala, kivéve, ha a lefoglalást a vételár megfizetésének elmulasztása indokolja, vagy ha nagy értékű dologról van szó;

fogyatékkal élő személyek számára vagy betegápoláshoz nélkülözhetetlen eszközök és tárgyak; például a fogyatékkal élő személy kerekese széke nem foglalható le.

Bizonyos esetekben az egyéni vállalkozók vagyonának egésze vagy annak egy része is védelemben részesül.

4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?

Az ingóságra és pénzüsszegre irányuló végrehajtási intézkedések két szakaszban történnek. Először a bírósági végrehajtási tisztviselő elvégzi a zárolást. A zárolás azt jelenti, hogy a vagyontárggyal nem lehet rendelkezni. Megtiltja az adós számára a zárolt ingóság elidegenítését. Ha az adós nem tesz eleget az ingóság megtartására vonatkozó kötelezettségének, bűncselekményt követ el. A zárolt pénzüsszegeket befagyasztják az adós számláján. A bírósági végrehajtási tisztviselő ezt követően tájékoztatja az adóst a zárolásról. Ha az adós a zárolást a végrehajtási bíró előtt nem támadja meg, a bírósági végrehajtási tisztviselő az ingóságot nyilvános árverésen történő értékesítés céljából lefoglalhatja, vagy a zárolt pénzüsszeg átadását foganatosíthatja. Kifogás esetén a végrehajtási bíró kétféleképpen dönthet: engedélyezi a végrehajtási intézkedés foganatosítását, vagy ha az jogellenes volt, megszünteti a végrehajtást.

Az épületekre vonatkozó végrehajtási intézkedés az ingatlan lefoglalására irányuló eljárás. A végrehajtás úgy kezdődik, hogy a bírósági végrehajtási tisztviselő az ingatlan lefoglalásával járó hivatalos fizetési felszólítást intéz az adóshoz, ami azt jelenti, hogy az ingatlan nem lehet rendelkezni. A hitelező ezt követően a végrehajtási bíró elé terjeszti az ügyet annak érdekében, hogy meghatározza az eljárás menetét. Ha lehetőség van az ingatlan magánúton történő értékesítésére és az adós ezt kéri, a bíró elrendeli az az ingatlan magánúton történő értékesítését, és határidőt tűz az ügylet lebonyolítására. Ha a magánúton történő értékesítés nem lehetséges, vagy nem volt sikeres, a bíró elrendeli az ingatlan nyilvános árverésen történő értékesítését. A nyilvános árverésre bírósági tárgyaláson kerül sor.

4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

A végrehajtható jogcím végrehajtása főszabály szerint 10 éven belül lehetséges (a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvény L. 111-4. cikke). A határidő akkor kezdődik, amikor e jogcím alapján végrehajtási intézkedést kezdeményeznek.

5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?

Ez a kérdés csak az alábbiakra vonatkozik:

abban az esetben történő zárolás, ha a hitelező még nem rendelkezik végrehajtható jogcímmel,

egyres ingóságok kiadására vagy visszaszolgáltatására vonatkozó határozatok, ha a kiadást vagy a visszaszolgáltatást kérelmező személy még nem rendelkezik végrehajtható jogcímmel,

munkabér zárolása,

ingó dolog zárolása.

Ezek a végrehajtási intézkedések kizárólag végrehajtási bíró engedélyével foganatosíthatók. A bíró határozata ellen – a követelés összegétől függően – bíróság vagy a Semmítőszék (*Cour de cassation*) előtt lehet fellebbezni.

6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

A végrehajtható jogcím végrehajtása főszabály szerint 10 éven belül lehetséges (a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvény L. 111-4. cikke). A határidő akkor kezdődik, amikor e jogcím alapján végrehajtási intézkedést kezdeményeznek.

Végrehajtási intézkedéseket csak 6:00 óra és 21:00 óra között lehet foganatosítani, vasárnap és munkaszüneti napokon pedig csak akkor, ha azt a végrehajtási bíró előzetesen engedélyezte.

Emellett a végrehajtási eljárást a követelés behajtásához szükséges intézkedésekre kell korlátozni, és az intézkedések megválasztásának arányosnak kell lennie.

Ezenkívül egyes vagyontárgyak nem zárolhatók (lásd a 4.1. pontot), a lakásként használt helyiségekben történő lefoglalás vagy értékesítés pedig előzetes engedélyhez kötött, amennyiben olyan, 535 eurónál alacsonyabb összegű követelés behajtására irányul, amely nem tartással kapcsolatos (a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvény L. 221-2. és R. 221-2. cikke).

Végezetül, ha az adós mentes a végrehajtás alól, nem kezdeményezhető végrehajtási intézkedés az e mentesség hatálya alá tartozó vagyonával szemben.

Az ilyen személy tulajdonát képező olyan vagyontárgyra, amely nem tartozik e mentesség hatálya alá, csak előzetes bírói engedéllyel lehet végrehajtási intézkedést foganatosítani (a polgári ügyekben történő végrehajtásról szóló törvény L. 111-1 – L 111-3. cikke és R. 111-1 – R. 111-5. cikke).

Kapcsolódó linkek

[Legifrance](#)

[Le site de la Chambre Nationale des Commissaires de Justice](#)

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Utolsó frissítés: 22/08/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.